

Universitatea „Babes-Bolyai”, Cluj-Napoca
Facultatea de Istorie și Filosofie
Anul universitar 2008-2009
Semestrul I

I. Informații generale despre curs

Titlul disciplinei: Istoria artei în România II (sec. XVII-XX)

Codul: HRR 3106

Numărul de credite: 7

Locul de desfășurare: sala 57, clădirea Echinox

Programarea în orar a activităților: luni 14.00-16.00

II. Informații despre titularul de curs

Nume, titlul științific: dr. Nicolae Sabău, profesor universitar; Vlad ȚOCA, asistent universitar

Informații de contact: arta@hiphi.ubbcluj.ro; vtoca@hiphi.ubbcluj.ro

Ore de audiență: marți 14.00-16.00

III. Descrierea disciplinei

Cursul își propune prezentarea dezvoltării artelor plastice pe teritoriul actual al României între secolele al XVII-lea și al XX-lea. Va fi urmărită dezvoltarea locală a artelor, dar se va ține cont și de conexiunile cu regiunile învecinate și, de asemenea, cu Europa în general.

Cursul se bazează pe prezentarea unui material vizual diversificat care va fi prezentat în cadrul întâlnirilor. De asemenea, atât în cadrul cursului cât și al seminarului vor fi efectuate vizite pe teren la diverse monumente din oraș precum și la o serie dintre muzeele clujene. Cursul își propune semnalarea elementelor de continuitate, dar și, cele care au marcat schimbări profunde.

Studentii care vor urma acest curs vor putea să își formeze o imagine asupra evoluției ideilor în domeniul istoriei artelor. De asemenea cursul își dorește să arate felul în care operele de artă sunt importante pentru înțelegerea vieții societății în diferite momente ale istoriei și felul în care ideile politice sau religioase se regăsesc în artă.

IV. Bibliografia obligatorie:

- DUMITRESCU, FLORENTINA – LĂZĂRESCU, EMIL – MUSICESCU, ANA – MARIA – THEODORESCU, RĂZVAN – VĂTĂȘIANU, VIRGIL – VOINESCU, THEODORA (ed.): *Istoria Artelor Plastice în România*. București: Editura Meridiane, 1970. (B.C.U., Filiala istoria artei).
- IONESCU, GRIGORE: *Arhitectura pe teritoriul României de-a lungul veacurilor*. București: Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1982. (B.C.U., B.C.U. – Filiala istoria artei)
- OPRESCU, GEORGE: *Sculptura românească*. București: Editura Meridiane, 1965. (B.C.U., B.C.U. – Filiala istoria artei)

- DRĂGUȚ, VASILE – FLOREA, VASILE – GRIGORESCU, DAN – MIHALACHE, MARIN: *Pictura românească în imagini*². București: Editura Meridiane, 1976. (B.C.U., B.C.U. – Filiala istoria artei).
- DRĂGUȚ, VASILE: *Arta românească. Preistorie, Antichitate, Ev mediu, Renaștere, Baroc*. București: Editura Meridiane, 1982. (B.C.U., Filiala istoria artei).
- ISPIR, MIHAI: *Clasicismul în arta românească*, Editura Meridiane, București, 1984 (B.C.U., Bibl. Personală Prof.dr. N.Sabău – se împrumută).
- SABĂU, NICOLAE: *Metamorfoze ale Barocului transilvan, I, Sculptura*. Cluj-Napoca: Editura Dacia, 2002. (B.C.U., Filiala istoria artei).
- SABĂU, NICOLAE: *Metamorfoze ale Barocului transilvan, II, Pictura*. Cluj-Napoca: Editura Mega, 2005. (B.C.U., Filiala istoria artei).
- CONSTANTIN, PAUL: *Arta 1900 în România*. București: Editura Meridiane, 1972. (B.C.U., B.C.U. – Filiala istoria artei)
- CĂRNECI, MAGDA: *Artele plastice în România 1945-1989*. București: Editura Meridiane, 2000. (B.C.U., B.C.U. – Filiala istoria artei)

V. Materialele folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei:

Cursul se bazează cu precădere pe expunerea unui material vizual bogat din banca de imagini a catedrei de Istoria artei. Aceste imagini sunt stocate pe suport de celuloid și sticlă (diapozitive) sau pe suport electronic care vor fi proiectate cu aparate de proiecție (diaproiectoare și calculatoare și videoproiectoare) din dotarea catedrei.

VI. Planificarea/Calendarul întâlnirilor și a verificărilor/examinărilor intermediare:

- 1 octombrie 2007: Barocul „postbizantin” în artele plastice din Moldova secolului al XVII-lea (Se poate vorbi de un baroc românesc?)
  - DOBJANSCHI, ANA – SIMION, EUGEN: *Arta în epoca lui Vasile Lupu*. București: Editura Meridiane, 1979, pp. 97 și urm (B.C.U. Filiala Istoria artei).
  - THEODORESCU, RĂZVAN: *Civilizația românilor între medieval și modern*. București: Editura Meridiane, 1987, vol. 1. pp. 114, 115, 143, 217. (B.C.U. – sediul central).
  - THEODORESCU, RĂZVAN: *Piatra Trei Ierarhilor*. București: Editura Meridiane, 1979, pp. 34 și urm. (B.C.U. – sediul central). IONESCU, GRIGORE: *Istoria arhitecturii în România*. București: Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1965, vol. II, pp. 11-49 (B.C.U., - Filiala istoria artei).
  - IONESCU, DAN: *Le baroque en Moldavie au XVIII-e siècle, în Sinthesis, IV (1977), p. 80 și urm (B.C.U. – sediul central).*
  - SABĂU, NICOLAE: *Sculptura barocă în România. Secolele XVII-XVIII*. București: Editura Meridiane, 1992, cap. Introducere în plastica decorativă din Moldova din secolele al

XVII-lea și al XVIII-lea. (B.C.U. Filiala Istoria artei, str. C-tin Daicoviciu, nr. 2).

- 8 octombrie 2007: Bucuria zidirii; arta brâncovenească între postbizantin, Renașterea târzie și Baroc.
  - DRĂGHICEANU, VIRGIL: Curțile domnești brâncovenești, în *Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice*, IV, București, 1911, pp. 49-78. (B.C.U. Filiala istoria artei).
  - DRĂGUȚ, VASILE – SĂNDULESCU, NICOLAE: *Arta brâncovenească*. București, 1971, pp. 17 și urm. (B.C.U. – sediul central).
  - DRĂGUȚ, VASILE: Un spațiu omogen: arta brâncovenească, în *Arta*, XVIII, nr. 4-5, București, 1971, pp. 39 și urm.
  - NICOLESCU, CORINA: *Case, Conace și palate vechi românești*. București, 1979, pp. 61 și urm. (B.C.U. – sediul central; B.C.U. Filiala Istoria artei).
  - POPESCU, CARMEN: Zoomorf și antropomorf. Polisemantismul plasticii monumentale brâncovenești, în *Studii și cercetări de Istoria Artei*, Seria Arta Plastică, nr. 34, București, 1987, pp. 8-10. (B.C.U. Filiala istoria artei).
  - RUFFINI, MARIO: *L'influsso italiano in Valacchia nell'epoca di Costantino – Vodă Brâncoveanu (1688-1714)*, Monachii (München), 1974, pp. 34-54, 224-236. (B.C.U. Filiala istoria artei).
  - SABĂU, NICOLAE: *Sculptura barocă în România. Secolele XVII-XVIII*. București: Editura Meridiane, 1992, cap. *Sculptura decorativă din Țara Românească în a doua jumătate a secolului al XVII-lea și în secolul al XVIII-lea* pp. 171-201. (B.C.U. Filiala istoria artei).
  - ISPIR, MIHAI: „Academism” și „industrie artistică” în arhitectura de tradiție brâncovenească, în *Studii și Cercetări de istoria artei*, Seria Arta Plastică, tom 43, București, 1996, pp. 37-46. (B.C.U. Filiala istoria artei).
  - MAZILU, HORIA DAN: *Voievodul dincolo de sala tronului*. Iași: Polirom, 2003, pp. 43-55. (B.C.U. – sediul central; B.C.U. str. Napoca).

- 15 octombrie 2007: Fortificații premoderne și moderne (Vauban) în Transilvania.
  - RUSU, ADRIAN ANDREI: *Bibliografia fortificațiilor medievale și premoderne din Transilvania și Banat*, Reșița: Editura Banatica, 1996, pp. 27-121. (B.C.U., Filiala istoria artei, Bibl. Academiei Române – Istoria artei, str. C-tin Daicoviciu, nr. 2).
  - KLAUS, JORDAN: *Bibliographie zur geschichte des Festungsbaues von Anfängen bis 1914*, Herausgegeben von der

Deutschen Gesellschaft für Festungsforschung e.V. Marburg 2003 (B.C.U. - Filiala Istoria artei).

- ANGHEL, GHEORGHE: *Cetăți medievale din Transilvania*. București: Editura Meridiane, 1972, pp. 108-142 (B.C.U., B.C.U. - Filiala Istoria artei).
  - ANGHEL, GHEORGHE: Despre fortificația bastionară din sec. al XVIII-lea de la Alba Iulia, în *Apulum*, Alba Iulia, 23, 1986, pp. 245-258 (B.C.U., Filiala Istorie veche, str. C-tin Daicoviciu, nr. 2).
  - LANEVSCHI, GHEORGHE: Repertoriul cetăților medievale din județul Arad (I-III), în *Ziridava*, Arad, 8, 1977, pp. 575-565; nr. 10, 1978, pp. 817-822; nr. 13, 1981, pp. 423-431 (B.C.U. – Filiala Istorie veche).
  - PREYER, JOHANN N.: *Monographie der königlichen Freistadt Temesvár. Monografia orașului liber crăiesc Timișoara*. Timișoara: Editura Amarcord, 1995, pp. 188-211. (B.C.U.).
  - HAȚEGAN, IOAN: *Prin Timișoara de odinioară*. Timișoara: Editura Artpres, 2006, pp. 156-204 (B.C.U.).
- 22 octombrie 2007: Arhitectura religioasă barocă din Transilvania și Banat.
- DUMITRESCU, FLORENTINA – LĂZĂRESCU, EMIL – MUSICESCU, ANA – MARIA – THEODORESCU, RĂZVAN – VĂTĂȘIANU, VIRGIL – VOINESCU, THEODORA (ed.): *Istoria Artelor Plastice în România*. București: Editura Meridiane, 1970. cap. Arta în Transilvania de la începutul secolului al XVII-lea până în primele decenii ale secolului al XIX-lea, pp.173-188.
  - BUZILĂ, ADRIANA: Arhitectura, în *Barocul în Banat*. Catalog de expoziție, Timișoara, 1992, pp. 5-10, fig. 2-37 (B.C.U.).
  - RUSU, ADRIAN ANDREI (ED.): *Dicționarul mănăstirilor din Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș*. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană, 2000. pp. 44-286.
  - SABĂU, NICOLAE: *Maestri italiani nell'architettura religiosa Barocca della Transilvania. Maeștri italieni în arhitectura religioasă barocă din Transilvania*. București: Editura Ararat, 2001, pp. 67-164. (B.C.U., - Filiala Istoria artei, str. C-tin Daicoviciu, nr. 2).
  - ȚOCA, MIRCEA: *Clujul baroc*, Cluj-Napoca: Editura Dacia, 1983, pp.25-57. (B.C.U., Filiala Istoria artei).
  - DERER, HANNA, *Sibiu. Arhitectura în epoca barocă*. București: Editura Universitară „Ion Mincu”, 2003, pp. 117-135, 231-238.
  - CHIFOR, AGATA: *Oradea barocă*. Oradea: Editura Arca, 2006, pp. 92-137, 154-169 (B.C.U., Filiala Istoria artei).
- 29 octombrie 2007: Arhitectura laică barocă din Transilvania. Castelul baroc, reprezentare și reprezentativitate.

- DUMITRESCU, FLORENTINA – LĂZĂRESCU, EMIL – MUSICESCU, ANA – MARIA – THEODORESCU, RĂZVAN – VĂTĂȘIANU, VIRGIL – VOINESCU, THEODORA (ed.): *Istoria Artelor Plastice în România*. București: Editura Meridiane, 1970. (B.C.U., Filiala istoria artei). Cap. Arta în Transilvania de la începutul secolului al XVII-lea până în primele decenii ale secolului al XIX-lea, pp.182-188
  - BIRÓ, JÓZSEF: *Erdélyi kastélyok* (Castele transilvănene). Budapesta (f.a.) bibliografie și ilustrație: 115 fig.). (Bibl. Academiei Române, str. M. Kogălniceanu, Cluj-Napoca).
  - SABĂU, NICOLAE: Castelul Haller din Coplean, în *Revista muzeelor și monumentelor. Monumente istorice și de artă*, nr. 2, București, 1983, pp. 80-87 (B.C.U.; B:C.U. – Filiala Istoria artei).
  - KOVÁCS, ANDRÁS: Magna Curia din Deva. Contribuții la istoria construcțiilor, în *Ars Transsilvaniae*, III, pp. 167 și urm. (B.C.U., Filiala istoria artei).
  - NAGY, MARGIT: Unele aspecte din construirea palatului Bánffy din Cluj. în *Studii și Cercetări de Istoria Artei*, Seria Arta Plastică, VI, București, 1959, nr. 2. (B.C.U., Filiala istoria artei).
- 5 noiembrie 2007: Arhitectura laică barocă din Transilvania: reședințele „nobiliare” urbane, Clădiri de interes comun:colegii, farmacii. Locuințe.
- ȚOCA, MIRCEA: *Clujul baroc*. Cluj-Napoca: Editura Dacia, 1983, pp. 63-100. (B.C.U., Filiala Istoria artei, str. C-tin Daicoviciu, nr. 2).
  - DERER, HANNA: *Sibiu. Arhitectura în epoca barocă*. București: Editura Universitară „Ion Mincu”, 2003, pp. 136-137, 138-160, 238-248. (B.C.U., Filiala istoria artei).
  - CHIFOR, AGATA: *Oradea barocă*. Oradea: Editura Arca, 2006, pp. 87-92, 137-149. (B.C.U., Filiala istoria artei).
  - AVRAM, ALEXANDRU – BUCUR, IOAN: *Denkmaltopographie Siebenbürgen. Stadt Hermansstadt. 5.1.1. Stadt Hermannstadt. Die Altstadt. Topografia Monumentelor din Transilvania. Municipiul Sibiu. 5.1.1. Municipiul Sibiu. Centrul istoric*. Köln: Rheinland-Verlag GmbH, 1999, pp.18-20, 21-29, 41-53, 104-118, 118-134, 186-188. (B.C.U., Filiala istoria artei).
  - MACHAT, CRISTOPH – POPA, CORINA (eds.): *Denkmaltopographie Siebenbürgens. Stadt Schäßburg. 4.1. Stadt Schäßburg. Topografia monumentelor din Transilvania. Municipiul Sighișoara 4.1, Municipiul Sighișoara*. Köln: Rheinland-Verlag GmbH, 2002, pp. 56-61, 66-67, 85-87, 122-131. (B.C.U., Filiala istoria artei).

- POP, VIRGIL: *Armenopolis oraș baroc*. Cluj-Napoca: Editura Accent, 2002, pp. 100-228. (Biblioteca Universității tehnice, Facultatea de Arhitectură; B.C.U., Filiala istoria artei).
  - AVRAM, ALEXANDRU: *Topografia monumentelor din Transilvania. Municipiul Mediaș*. Sibiu, 2006, pp. 45-70. (B.C.U., Filiala istoria artei).
- 12 noiembrie 2007: Simbol, patetism și reprezentativitate în sculptura și în pictura barocă din Transilvania.
- VÂRTACIU, RODICA: *Artele figurative, în Barocul în Banat. Catalog de expoziție*, Timișoara, 1992, pp. 13-31. (B.C.U., Filiala istoria artei).
  - SABĂU, NICOLAE, *Sculptura barocă în România. Secolele XVII-XVIII*. București: Editura Meridiane, 1992, pp. 17-165. (B.C.U., Filiala Istoria artei).
  - SABĂU, NICOLAE, *Metamorfoze ale barocului transilvan*, vol. I *Sculptura*. Cluj-Napoca: Editura Dacia, 2002, pp. 23-237. (B.C.U. Filiala Istoria artei).
  - SABĂU, NICOLAE, *Metamorfoze ale Barocului transilvan* vol. II *Pictura*. Cluj-Napoca: Editura Mega, 2005, pp. 37-404. (B.C.U., Filiala istoria artei).
- 19 noiembrie 2007: Neoclasicismul: Arhitectura și sculptura. Pictura transilvăneană la începutul sec. XIX.
- CURINSCHI VORONA, GHEORGHE: *Istoria arhitecturii în România*. București: Editura Tehnică, 1981. pp. 269-281.
  - IONESCU, GRIGORE: *Arhitectura pe teritoriul României de-a lungul veacurilor*. București: Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1982. pp. 495-531.
  - ISPIR, MIHAI: *Clasicismul în arta românească*. București: Editura Meridiane, 1984.
  - OPRESCU, GEORGE: *Sculptura românească*. București: Editura Meridiane, 1965, pp. 19-28.
- 26 noiembrie 2007: Începuturile picturii de șevalet în Țara Românească și Moldova. Pictura în Principate în prima parte a secolului al XIX-lea. Pictorii străini. Pictura în Principate la mijlocul secolului al XIX-lea. Pașoptiștii. Transilvania.
- ISPIR, MIHAI: *Clasicismul în arta românească*. București: Editura Meridiane, 1984.
  - CORNEA, ANDREI: *“Primitivii” picturii românești moderne*. București: Editura Meridiane, 1980.
  - DRĂGUȚ, VASILE – FLOREA, VASILE – GRIGORESCU, DAN – MIHALACHE, MARIN: *Pictura românească în imagini²*. București: Editura Meridiane, 1976. pp.127-163.

- 3 decembrie 2007: Arta în România în a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Arhitectura: Romantismul, Istorismul, Eclectismul. Sculptura. Pictura: academiștii și romanticii.
  - CURINSCHI VORONA, GHEORGHE: *Istoria arhitecturii în România*. București: Editura Tehnică, 1981. pp. 281-290.
  - IONESCU, GRIGORE: *Arhitectura pe teritoriul României de-a lungul veacurilor*. București: Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1982. pp. 531-546.
  - DRĂGUȚ, VASILE – FLOREA, VASILE – GRIGORESCU, DAN – MIHALACHE, MARIN: *Pictura românească în imagini²*. București: Editura Meridiane, 1976. pp. 163-213.
  - OPRESCU, GEORGE: *Sculptura românească*. București: Editura Meridiane, 1965, pp. 28-81.

- 10 decembrie 2007: Arta la sfârșitul secolului al XIX-lea. Arta 1900. Formarea școlilor naționale de arhitectură. România: apariția stilului neo-românesc. Transilvania.
  - CURINSCHI VORONA, GHEORGHE: *Istoria arhitecturii în România*. București: Editura Tehnică, 1981. pp. 290-296.
  - IONESCU, GRIGORE: *Arhitectura pe teritoriul României de-a lungul veacurilor*. București: Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1982. pp. 547-568.
  - CONSTANTIN, PAUL: *Arta 1900 în România*. București: Editura Meridiane, 1972.

- 17 decembrie 2007: Arta în România și Transilvania la începutul secolului al XX-lea. Arta în România în perioada interbelică. Avangarda și legăturile sale europene.
  - CURINSCHI VORONA, GHEORGHE: *Istoria arhitecturii în România*. București: Editura Tehnică, 1981. pp. 297-307.
  - IONESCU, GRIGORE: *Arhitectura pe teritoriul României de-a lungul veacurilor*. București: Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1982. pp. 569-607.
  - DRĂGUȚ, VASILE – FLOREA, VASILE – GRIGORESCU, DAN – MIHALACHE, MARIN: *Pictura românească în imagini²*. București: Editura Meridiane, 1976. pp. 215-333.
  - Mansbach, Steven A.: *Modern Art in Eastern Europe*. Cambridge: Cambridge University Press, 1999.
  - OPRESCU, GEORGE: *Sculptura românească*. București: Editura Meridiane, 1965, pp. 82-136.

- 7 ianuarie 2008: Arta în România după cel de a doilea război mondial. Situația artiștilor. Realismul socialist: Arhitectură, sculptură, pictură, grafică. Situația în alte țări ale blocului comunist. Arta oficială.

- CURINSCHI VORONA, GHEORGHE: *Istoria arhitecturii în România*. București: Editura Tehnică, 1981. pp. 309-385.
  - IONESCU, GRIGORE: *Arhitectura pe teritoriul României de-a lungul veacurilor*. București: Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1982. pp. 609-677.
  - CÂRNECI, MAGDA: *Artele plastice în România 1945-1989*. București: Editura Meridiane, 2000. pp. 13-64.
  - OPRESCU, GEORGE: *Sculptura românească*. București: Editura Meridiane, 1965, pp. 137-170.
- 14 ianuarie 2008: Artele în România după 1965. Arta oficială și arta neoficială. Arta experimentală. Artele în România după 1989.
- CURINSCHI VORONA, GHEORGHE: *Istoria arhitecturii în România*. București: Editura Tehnică, 1981. pp. 309-385.
  - IONESCU, GRIGORE: *Arhitectura pe teritoriul României de-a lungul veacurilor*. București: Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1982. pp. 609-677.
  - DRĂGUȚ, VASILE – FLOREA, VASILE – GRIGORESCU, DAN – MIHALACHE, MARIN: *Pictura românească în imagini²*. București: Editura Meridiane, 1976. pp. 335-439.
  - CÂRNECI, MAGDA: *Artele plastice în România 1945-1989*. București: Editura Meridiane, 2000. pp. 65-197.

VII. Modul de evaluare:

Nota finală va fi constituită pe baza notei obținute răspunsului la examen (80%) și a celei pentru referat (20%). Examinarea constă din răspunsul individual la întrebările cuprinse în biletul de examen precum și din analiza unei imagini.

VIII. Detalii organizatorice, gestionarea situațiilor excepționale:

Prezența la curs nu este obligatorie. Prezența la seminar este obligatorie.

Referatele trebuie predate la ultima întâlnire de seminar.

Discuțiile, dezbaterile și colaborările cu ceilalți studenți (în forma unor răspunsuri, replici la prezentări sau prezentări comune) sunt încurajate și vor duce la o mai bună înțelegere a subiectului. Însă, orice lucrare scrisă care include material citat fără note de subsol, care să facă trimitere la sursa originală, fraze introduse fără ghilimele, informații și idei preluate din orice altă sursă (inclusiv Internet) fără trimiteri corespunzătoare sau lucrări care au fost elaborate în orice alt fel de către terți și prezentate ca rezultate ale propriei munci vor fi considerate ca încălcarea onestității academice și vor fi tratate în consecință. Plagiatul precum și orice tentativă de fraudare a examinării (copiat, notițe, discuții etc) vor fi sancționate. Cazurile grave vor fi supuse atenției Consiliului profesoral al Facultății.

IX. Bibliografia opțional

- BARBU, DANIEL: *Arta brâncovenească: semnele timpului și structurile spațiului*: în vol. „Constantin Brâncoveanu”, București, 1989 (B.C.U.).

- MACARIE, GHEORGHE: *Barocul – artă și mentalitate în Moldova epocii lui Vasile Lupu* (teză de doctorat, mss, B.C.U., Bibl. Catedrei de istoria artei, str. C-tin Daicoviciu, nr. 2).
- RUSU, ADRIAN ANDREI (ED.): *Dicționarul mănăstirilor din Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș*. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană, 2000. (B.C.U., B.C.U. – Filiala istoria artei).
- PORUMB, MARIUS: *Un veac de pictură românească din Transilvania. Secolul XVIII*. București: Editura Meridiane, 2003 (Biblioteca Institutului de Arheologie și Istoria Artei. Cluj-Napoca, str. C-tin Daicoviciu, 2; B.C.U.)
- DOBJANSCHI, ANA – SIMION, EUGEN: *Arta în epoca lui Vasile Lupu*. București: Editura Meridiane, 1979 (B.C.U., B.C.U. – Filiala istoria artei).
- FRUNZETTI, ION: *Pictura contemporană românească*. București: Editura Meridiane, 1984.
- FRUNZETTI, ION: *Arta românească în secolul XIX*. București: Editura Meridiane, 1991.
- VLASIU, IOANA: *Anii '20 tradiția și pictura românească*. București: Editura Meridiane, 2000.
- TITU, ALEXANDRA: *Experimentul în arta românească după 1960*. București: Editura Meridiane, 2003.